

Versterking beleid levenslang ontwikkelen voor volwassenen

Op 7 februari 2018 is het bestuursakkoord OCW-MBO-raad 2018-2022, Trots, vertrouwen en lef ondertekend. Belangrijke onderdelen van het akkoord zijn de inzet op het levenslang ontwikkelen van iedereen en het (opnieuw) inzetten van het MBO-onderwijs voor volwassenen. Dit lijkt een trendbreuk nadat sinds 2015 de specifieke rol van het mbo met betrekking tot de uitvoering van de Volwasseneneducatie (VE) in een paar jaar werd afgebouwd.

Hans Hoes

De tijd is aangebroken om VE (de afgelopen jaren steeds meer beperkt tot cursussen in taal en rekenen) om te bouwen en levenslang leren (en ontwikkelen) voor iedereen centraal te stellen! Zoals de SER in haar rapport van 17 november 2017 concludeert, is het nodig dat iedereen zich blijvend ontwikkelt om de snel wisselende technologie bij te benen. Minister Koolmees van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bevestigde dat in een interview in de Volkskrant van 20 december 2017. Met de kennis die je als achttienjarige hebt verworven, kun je niet meer vijftig jaar vooruit in de wereld en op de arbeidsmarkt. Hoe is levenslang leren voor iedereen te realiseren?

Volwasseneneducatie

Van 1996 tot 2015 werd de VE in Nederland, in opdracht van de gemeenten uitgevoerd door de roc's. De vele initiatieven om volwassenen verder te ontwikkelen, zoals de Moedermavo, de VOS-cursussen, avondscholen en vele cursussen in buurt- en wijkcentra werden ondergebracht in één regeling. Gemeenten/regio's ontvingen van het rijk budget (€ 360 miljoen) om bij de zojuist gevormde Regionale Opleidings Centra (ROC) cursussen in te kopen, gericht op het versterken van de maatschappelijke-, educatieve- en sociale zelfredzaamheid van hun inwoners. Met de komst van de wet Inburgering is het budget VE fors gekrompen. In 2013 is de VAVO (het Voortgezet Algemeen Vormend Onderwijs, de oude avondschoon) uit het VE gehaald en rechtstreeks een taak voor het ORC geworden. De gemeenten ontvangen thans (per arbeidsmarktregio) nog een budget

van € 58 miljoen om voor hun inwoners taal- reken- en digitale cursussen in te kopen. De komende jaren zou (na een evaluatie) de regelgeving over de VE worden aangepast.

Levenslang Leren*, visie op volwasseneneducatie in de 21ste eeuw

Bovenstaande is voor de LVO (Landelijke Vereniging van Onderwijsadviseurs) aanleiding geweest om met een aantal deskundigen van o.a. Learn for Life, de Koninklijke Bibliotheek, de Stichting Lezen & Schrijven en de MBO Raad een 'houtschoolets' te maken met een visie op levenslang leren, waarvan VE een onderdeel zou zijn. Kernpunten daarvan zijn ver-

SER: Het is nodig dat iedereen zich blijvend ontwikkelt

breiding van de inzetbaarheid van het budget, een individueel educatieplan voor iedereen, het vaststellen van een persoonlijk ontwikkelbudget, de inzet van de bestaande kwaliteit in het Middelbaar Beroeps Onderwijs en de koppeling van de nu nog erg versnipperde budgetten. Voor het ontwikkelen en beschrijven van dit visiedocument is uit vele onderzoeken geput.

Via Onderzoeken over Volwasseneneducatie naar een visie:

In 'Educatie op een Kruispunt*' van december 2012 schrijft dr. R. van Schoonhoven dat de uitvoering van VE al sinds 2006 onderwerp van onderzoek en discussie is. Zij schetst een viertal scenario's (open of gesloten besteding, via Rijk of gemeenten) voor de VE. De wetwijziging van 2015 is deels een reactie op dat rapport, een keuze richting derde scenario (open besteding via gemeente). Daarna is het rapport van de Algemene Rekenkamer d.d. 20 april 2016 over de aanpak van de laaggeletterdheid* verschenen, vervolgens de Aandachtspunten Versterking Volwasseneneducatie in Nederland* d.d. 1 ok-

Bestuursakkoord OCW – MBO-raad

tober 2016 (met dertien aanbevelingen), het Manifest over Volwasseneneducatie in de 21ste eeuw* van de European Association for the Education of Adults, de Europese Vergelijking Systemen van Volwasseneneducatie en Aanpak Laaggeletterdheid* door Maastricht University van juni 2016, het SER advies van 17 maart 2017 Leren en Ontwikkelen tijdens de Loopbaan*, het advies van de commissie Sap d.d. 4 april 2017, Doorleren Werkt* en de evaluatie wijziging WEB*(september 2017) van Regioplan. Tenslotte verscheen op 17 november het advies van de SER Toekomstgericht Beroepsonderwijs*. Allen adviseren dezelfde richting. Iedereen zich blijvend ontwikkelen (waar nodig met steun) op een eigen programma. De bestuursakkoord OCW – MBOraad en de visie van de LVO e.a. sluiten aan op de adviezen van deze onderzoeken.

Bestuursakkoord OCW – MBO Raad: Trots, vertrouwen en lef

Met name de artikelen 3 (mbo-onderwijs voor volwassenen) en 6 (Leven Lang Ontwikkelen) leggen de link tussen volwasseneneducatie en levenslang leren. De regie ligt bij de volwassenen en hun werkgevers, ondersteund door de overheid die

faciliteert en stimuleert met extra inzet op kwetsbare groepen. Mbo-scholen hebben een belangrijke rol bij het inzetbaar blijven van werknemers of herintreders. Leven lang leren moet voor iedereen gewoon worden. Deze onderdelen komen naadloos overeen met de ons visiedocument dat in november 2017 aan de minister van OCW is aangeboden.

Van akkoord naar actie, wat nu

Er is de afgelopen 20 jaar veel onderzocht over levenslang leren en de volwasseneneducatie. Thans is het tijdstip om de studies om te zetten in actie. De mbo-scholen, de gemeenten en de werkgevers zijn nu aan zet om elkaar in de arbeidsmarktregio's concrete afspraken te maken.

Hans Hoes is secretaris/projectleider van de Landelijke Vereniging van Onderwijsadviseurs en was voorheen o.a. beleidsadviseur VE in verschillende arbeidsmarktregio's. hanshoes@online.nl

*Deze rapporten zijn te vinden op de website www.lvo-onderwijs.nl onder het dossier volwasseneneducatie.

Stimuleringsregeling Taal voor: x

www.lvo-onderwijs.nl

landelijke vereniging onderwijsadviseurs
STERK VOOR ONDERWIJS

Gude Utrechtseweg 4a, 3743 RN Baarn
(T) 0624797156 (E) projectbureau@lvo-onderwijs.nl

HOME OVER LVO BLOG DOSSIERS NIEUWSBRIEVEN CONTACT

Save de date: 19 juni, Ledenvergadering LVO te Baarn

28-01-2018 10:25

De jaarlijkse ledenvergadering, waarin het bestuur verantwoording aflegt over het gevoerde beleid en de leden het (financieel) jaarverslag aanbiedt, zal plaatsvinden op 19 juni a.s. van 16.30 -17.30 uur te Baarn. Noteer deze datum vast in uw agenda.

Nieuwsbrief

Wilt u de nieuwsbrief ontvangen? Vul dan hier uw e-mailadres in.

E-mailadres

VERZEND